

יום ד', ו' בטבת תש"ס (15 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, לפני 51 שנה, בשנת תש"ט (1949-5709), הסתיים המבצע הגדול האחרון של צה"ל במלחמת העצמאות – מבצע "חורב" – בו סולק הצבא המצרי מארץ-ישראל (פרט לרצועת עזה) וצה"ל חדר זמנית לצפון חצי-האי סיני. סיום המבצע – שנערך בשלושה שלבים על-פני שבועיים וחצי, החל מכ' כסלו – בא בעקבות לחץ מבריטניה וארה"ב לאור הודעת מצרים על נכונותה לדון בשביתת-נשק.

הרקע למבצע:

במשך נובמבר '48 הבינה ממשלת מצרים כי החלטת מועצת הבטחון מ-4 בנובמבר שקראה לנסיגה ישראלית אל קווי ההפוגה של 15 באוקטובר לא תתגשם הלכה למעשה. לכן החלו לתכנן מתקפת-נגד שמטרתה העיקרית היתה **לכבוש מחדש את באר-שבע** ולחדש את הרצף הטריטוריאלי עד הר חברון. ההכנות המצריות נעשו בשני בסיסי זינוק מבצעיים: (א) באזור שבטה על הכביש מניצנה לבאר-שבע, כינסו המצרים כוח משימה חטיבתי מוגבר שנועד לתקוף את באר-שבע מדרום, על ציר הכביש המוביל מרביבים; ו(ב): באזור המגע שבין רצועת עזה ובין הנגב המערבי (חבל בשור של היום) החלו המצרים להרחיב את רצועת עזה מזרחה והקימו על ואדי שלאילה (נחל הבשור) מערך מוצבים חדש. התפשטות המצרים לדרום רצועת עזה העידה שבכוונתם לזנק אל באר –שבע גם מכיוון זה.

כשלב ראשוני, עוד לפני מבצע "חורב", מתוך ההערכה שבסיס הזינוק המצרי בנגב המערבי מסוכן ביותר, ואף עתיד להוות מטרד מתמיד ליישובים העבריים בנגב המערבי, אישר הפיקוד העליון למפקד חזית הדרום לערוך התקפה מוגבלת על בליטת ה"כרס" המצרית בנגב המערבי, לכבוש אותה ולסלק משם את הצבא המצרי אל רצועת עזה.

ולבסוף, אחרי שלושת השלבים של מבצע "חורב" (הכינוי, כדי לסמל את מגמת ההתקדמות כלפי חצי-האי סיני), לא זכתה חטיבת הנגב להגשים חלום ישן ולכבוש את עזה. כאמור, הקרבות הופסקו היום ב-49' ערב הנחתת ההתקפה המתוכננת על עזה. כבר יומיים לפני כן, העבירה ממשלת מצרים מסר לממשלת ישראל שאם יפסיק צה"ל את המתקפה תהיה מצרים מוכנה להיכנס למשא ומתן על שביתת-נשק. וישראל הסכימה.

וכעבור שנה, בתש"י (1949-5710), נוסדה העיר קריית-שמונה ב"אצבע-הגליל". ראשוני המתיישבים במקום היו עולים מתימן.

[תאריך מ"ה]

היום בשנת תשי"ז (1956-5717) נפטר דוד שמעוני – סופר, עורך, מתרגם ומורה. התפרסם באידיליות שלו על ימי העליות החלוציות.

[תאריך מ"ה]

ובשנת תשל"ד (1973-5734), נערכו היום בחירות כלליות לכנסת ה-8. בחירות אלה התקיימו באיחור, ובצילה של מלחמת יום הכיפורים. מפלגות המערך (מפא"י + מפא"מ) איבדו חלק מכוחם אך שמרו עדיין על מקומן הראשון – 51 ח"כים לעומת 39 לליכוד. בחירות אלו היו האחרונות שהמערך/מפא"י זכו לנצח בהן עד שנת 1992. יש עוד לציין ששיעור האינפלציה לאותה שנה (שהסתיימה, לפי התאריך הלועזי, ביום הבחירות: 31,12,73) היה 20%. שיעור זה הוכפל בשנה לאחר מכן.

[ספר המאה]

יום נעים (עם תפילת "תן טל ומטר לברכה")!